

بر اساس مقررات بین‌المللی در برخی اخبار با بی‌اطلاعی از ماهیت حقوقی خسارت و غرامت؛ شایعه‌های زیادی درباره خسارت هواپیما با مبالغ میلیارد دلاری مطرح شده است، در حالی که هزینه‌های هواپیما، خدمه و مسافر بر اساس مقررات بین‌المللی مشخص است که آن را تا حداکثر ۱۵۰ میلیون دلار برآورد کرده‌اند

خسارت هواپیمای اوکراینی با ایران نیست

نگاهی به ابعاد حقوقی پرداخت خسارت و غرامت هواپیمای ساقط شده اوکراینی

بیمه‌ای اروپایی تضمین خسارت شده بود و در نتیجه خسارت هواپیمای اوکراینی باید از سوی شرکت‌های بیمه‌ای که تحت پوشش هستند پرداخت شود. معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه هم درباره آخرین پیگیری‌های حقوقی در خصوص سانحه سقوط هواپیمای اوکراینی گفت: «در سفری که اوایل مرداد ماه به اوکراین داشتیم سعی کردیم سوءتفاهم‌ها رفع شود. به دلیل شیوع کرونا و بعضی مسائل حقوقی، این دیدارها مقداری با تأخیر مواجه شده بود که تا حدودی مسائل را در دیدار با همکاران اوکراینی برطرف کردیم و قرار شد در نیمه اول ماه اکتبر - حدود نیمه دوم مهر ماه - جلسات در تهران ادامه پیدا کند.»

رئیس سازمان هواپیمایی ایران هم اخیراً از آمادگی جمهوری اسلامی برای پرداخت خسارت به آسیب‌دیدگان هواپیمای اوکراینی خبر داد. آقای دهقانی زنگنه گفته است: «ایران در خصوص مذاکره برای پرداخت خسارت کاملاً آماده است.» به گفته وی، مذاکرات با اوکراین بر سر پرداخت خسارت از سوی ایران «کلید خورده» و جمهوری اسلامی «مسئولیت این خطا را پذیرفته است.» وی همچنین گفته است این خسارت «در حدود اصول بین‌المللی و بدون تبعیض پرداخت خواهد شد و شامل هر گروهی خواهد بود که در این سانحه صدمه دیده است.»

بر اساس اسناد بین‌المللی تعریف کرد، گفت: «هر دو طرف می‌دانند این اولین تصادف هوایی نیست، بنابراین کاری هم که ما انجام خواهیم داد، خیلی دور از تجربه سایرین در اتفاقات مشابه نباید باشد. ما هم اسناد بین‌المللی که به آنها تعهد داریم را در نظر می‌گیریم و هم اینکه سعی می‌کنیم اگر امکانش وجود داشته باشد از عرفی که در سیستم بین‌المللی وجود دارد، خیلی فاصله نگیریم.»

بهراروند در پاسخ به این سؤال که آیا مذاکرات به شکل دوجانبه بین ایران و اوکراین به پایان می‌رسد یا ممکن است به نهاد واسط مانند داوری بکشد، اظهار داشت: «ما با همکاران اوکراینی تفاهم نسبتاً خوبی داریم. احتمالاً نیاز به نهاد واسط یا چیزی مثل داوری و اینها نخواهد بود. برداشت ما این است که پیشرفت مذاکرات خوب بوده و خودمان می‌توانیم به نتیجه برسیم.» معاون وزارت امور خارجه در پاسخ به این سؤال که آیا سایر کشورهای جهان نیز در این هواپیما حادثه‌اند، مذاکرات جداگانه‌ای خواهد داشت، گفت: «مذاکره با اوکراین در مورد مسائل مربوط به هواپیما... است که به صورت مستقیم و به صورت دوجانبه انجام می‌شود. در مورد بحث جبران خسارت، کشورهای دیگر هم اوکراین را به عنوان سخنگو و نماینده خودشان قبول کرده‌اند که اگر با اوکراین توافق کنیم آنها هم به توافق می‌رسند.» معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه اضافه کرد: «اگر کشورهای مقابل، آن چیزی را که با اوکراین انجام دادیم بپذیرفتند، با آنها هم کار مشابهی انجام خواهد شد. در غیر این صورت آمادگی داریم با سایر کشورهای جهان که جمله کانادا، انگلیس و سوئد که به نوعی به این موضوع ربط دارند، به صورت دوجانبه صحبت کنیم.»

دیدهبان

در این ستون نگاهی به اتفاق‌های خوشایند هفته اخیر در سیستم قضایی کشور داریم. اتفاق‌هایی که بیانگر افق‌های روشن قضایی و دادرسی در کشور است.

شعبه ۲ فروشگاه زنجیره‌ای حامی که متعلق به بنیاد تعاون زندانیان کشور است، با حضور علی‌اکبر گروسی رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی، حبیبی دادستان ارومیه و بروجنی مدیرکل سازمان زندان‌های استان آذربایجان غربی در شهر ارومیه افتتاح شد.

شعبه ۲ فروشگاه در مساحت ۵۵۰ متر مربع و با هزینه‌ای بالغ بر ۸۰۰ میلیون تومان افتتاح شد که علاوه بر تأمین کالاها مورد نیاز مردم و اشتغالزایی، سود حاصل از آن صرف امور زندانیان شود.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان ایلام با بیان اینکه نواقص ایمنی جاده‌های استان ایلام مرتفع گردید، گفت: پس از شناسایی ۶۸ نقطه حادثه‌خیز استان، تلاش برای رفع این نقاط به صورت ویژه در دستور کار مسئولان استان قرار گرفته است.

رئیس کل دادگستری گلستان گفت: در دو سال گذشته، ۳۵ واحد تولیدی با کمک ستاد اقتصاد مقاومتی دادگستری دوباره رونق گرفت.

رئیس کل دادگستری گلستان گفت: در دو سال پیش از زمان تشکیل ستاد اقتصاد مقاومتی استان، ۳۵ واحد تولیدی با کمک ستاد اقتصاد مقاومتی دوباره رونق گرفت.

از نظر حقوقی بسم غرامت سر نشینان هواپیما و خسارت هواپیمای ساقط شده اوکراینی تفاوت وجود دارد. برای پرداخت خسارت مسافران، مبنای ایران اسناد بین‌المللی است، اما خسارت هواپیمای مسافربری اوکراینی را باید شرکت‌های بیمه اروپایی بپردازند. خسارت و غرامت ناشی از ساقط شدن هواپیما بونینگ ۸۰۰-۳۳۷ اوکراین بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیون دلار برآورد شده است، اما این رقم از سوی شرکت‌های بیمه ایرانی پرداخت نمی‌شود.

با توجه به برآوردهای اولیه پیش‌بینی می‌شود حدود ۲۴ میلیون دلار غرامت برای مسافر، خدمه و بار باشد و ۷۰ میلیون دلار هم خسارت بدنه خواهد بود که در مجموع حداقل ۱۰۰ میلیون دلار است که ممکن است با توجه به بیمه‌نامه اوکراینی این رقم تغییر کند و تا ۱۵۰ میلیون دلار نیز برسد.

مبنای غرامت باید مشخص شود محسن بهاروند با بیان اینکه در دور آتی مذاکرات سه جلسه فنی برگزار خواهد شد، عنوان کرد: «یکی از این جلسات درباره بحث‌های فنی است که سازمان هواپیمایی انجام خواهد داد. یک جلسه در مورد مسائل قضایی است که همکاران قوه قضائیه انجام می‌دهند و یک جلسه هم در مورد مسائل حقوقی درباره میزان غرامت افراد و هواپیماست.»

محسن بهاروند در پاسخ به این سؤال که آیا مذاکرات به شکل دوجانبه بین ایران و اوکراین به پایان می‌رسد یا ممکن است به نهاد واسط مانند داوری بکشد، اظهار داشت: «ما با همکاران اوکراینی تفاهم نسبتاً خوبی داریم. احتمالاً نیاز به نهاد واسط یا چیزی مثل داوری و اینها نخواهد بود. برداشت ما این است که پیشرفت مذاکرات خوب بوده و خودمان می‌توانیم به نتیجه برسیم.» معاون وزارت امور خارجه در پاسخ به این سؤال که آیا سایر کشورهای جهان نیز در این هواپیما حادثه‌اند، مذاکرات جداگانه‌ای خواهد داشت، گفت: «مذاکره با اوکراین در مورد مسائل مربوط به هواپیما... است که به صورت مستقیم و به صورت دوجانبه انجام می‌شود. در مورد بحث جبران خسارت، کشورهای دیگر هم اوکراین را به عنوان سخنگو و نماینده خودشان قبول کرده‌اند که اگر با اوکراین توافق کنیم آنها هم به توافق می‌رسند.» معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه اضافه کرد: «اگر کشورهای مقابل، آن چیزی را که با اوکراین انجام دادیم بپذیرفتند، با آنها هم کار مشابهی انجام خواهد شد. در غیر این صورت آمادگی داریم با سایر کشورهای جهان که جمله کانادا، انگلیس و سوئد که به نوعی به این موضوع ربط دارند، به صورت دوجانبه صحبت کنیم.»

معاون اتکایی بیمه مرکزی در رابطه با اینکه گفته شده بود شرکت‌های بیمه ایران نیز خسارت تعهد شده را پرداخت خواهند کرد، گفت: «با توجه به اینکه در روزهای ابتدایی مشخص نبود که دقیقاً چه خسارتی وارد شده و چه بیمه‌ای از سوی ایران صادر شده است، این موضوع مطرح شد که خسارت‌های تعهد شده پرداخت می‌شود. اکنون بعد از بررسی‌ها مشخص شد فقط سر نشینان بیمه مسافر در یک بیمه‌گذار ایرانی بودند که آن هم با توجه به اینکه هواپیما از مرز خارج نشده بود، پرداخت آن انجام نخواهد شد.»

محسن بهاروند در پاسخ به این سؤال که آیا سایر کشورهای جهان نیز در این هواپیما حادثه‌اند، مذاکرات جداگانه‌ای خواهد داشت، گفت: «مذاکره با اوکراین در مورد مسائل مربوط به هواپیما... است که به صورت مستقیم و به صورت دوجانبه انجام می‌شود. در مورد بحث جبران خسارت، کشورهای دیگر هم اوکراین را به عنوان سخنگو و نماینده خودشان قبول کرده‌اند که اگر با اوکراین توافق کنیم آنها هم به توافق می‌رسند.» معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه اضافه کرد: «ما با همکاران اوکراینی تفاهم نسبتاً خوبی داریم. احتمالاً نیاز به نهاد واسط یا چیزی مثل داوری و اینها نخواهد بود. برداشت ما این است که پیشرفت مذاکرات خوب بوده و خودمان می‌توانیم به نتیجه برسیم.»

معاون وزارت امور خارجه در پاسخ به این سؤال که آیا سایر کشورهای جهان نیز در این هواپیما حادثه‌اند، مذاکرات جداگانه‌ای خواهد داشت، گفت: «مذاکره با اوکراین در مورد مسائل مربوط به هواپیما... است که به صورت مستقیم و به صورت دوجانبه انجام می‌شود. در مورد بحث جبران خسارت، کشورهای دیگر هم اوکراین را به عنوان سخنگو و نماینده خودشان قبول کرده‌اند که اگر با اوکراین توافق کنیم آنها هم به توافق می‌رسند.» معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه اضافه کرد: «ما با همکاران اوکراینی تفاهم نسبتاً خوبی داریم. احتمالاً نیاز به نهاد واسط یا چیزی مثل داوری و اینها نخواهد بود. برداشت ما این است که پیشرفت مذاکرات خوب بوده و خودمان می‌توانیم به نتیجه برسیم.»

معاون وزارت امور خارجه در پاسخ به این سؤال که آیا سایر کشورهای جهان نیز در این هواپیما حادثه‌اند، مذاکرات جداگانه‌ای خواهد داشت، گفت: «مذاکره با اوکراین در مورد مسائل مربوط به هواپیما... است که به صورت مستقیم و به صورت دوجانبه انجام می‌شود. در مورد بحث جبران خسارت، کشورهای دیگر هم اوکراین را به عنوان سخنگو و نماینده خودشان قبول کرده‌اند که اگر با اوکراین توافق کنیم آنها هم به توافق می‌رسند.» معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه اضافه کرد: «ما با همکاران اوکراینی تفاهم نسبتاً خوبی داریم. احتمالاً نیاز به نهاد واسط یا چیزی مثل داوری و اینها نخواهد بود. برداشت ما این است که پیشرفت مذاکرات خوب بوده و خودمان می‌توانیم به نتیجه برسیم.»

معاون اتکایی بیمه مرکزی هم اواخر سال گذشته درباره بحث حقوقی خسارت هواپیمای اوکراینی گفت: «هواپیمای بونینگ نو مدل ۸۰۰-۳۳۷ حدود ۱۰۰ میلیون دلار ارزش دارد، اما هواپیمایی که ساقط شد حدود سه سال کار کرده بود که ارزش آن تا ۷۰ میلیون دلار برآورد شده است، در نتیجه خسارتی که باید بابت بدنه این هواپیما پرداخت شود ۷۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده است.»

محسن جهانگیری با اشاره به اینکه بیمه‌نامه اوکراینی در اختیار ما نیست که مشخص شود غرامت مسافران و خدمه دقیقاً چه مبلغی است؟ گفت: «بر اساس آن چه در بیمه‌های بین‌المللی تحت پوشش قرار می‌گیرد، برای بار هر مسافر حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ دلار برآورد می‌کنند.»

قانون پوشش بیمه‌ای

جهانگیری درباره غرامت بیمه‌ای هر مسافر نیز توضیح داد: «برای مسافران هر نفر ۱۰۰ هزار تا ۲۵۰ هزار SDR پوشش بیمه‌ای در نظر گرفته می‌شود که این رقم باید در بیمه‌نامه اوکراینی مشخص شود که برای

نظر کارشناسی

یک کارشناس بیمه در خصوص محاسبه حق بیمه و غرامت پرواز شماره ۷۵۲ هواپیمایی بین‌المللی اوکراین، با اشاره به اینکه کشور مقصد در این حادثه باید نسبت به پرداخت خسارت، دیه، حق بیمه، غرامت مالی و غرامت معنوی اقدام کند، گفت: «میزان مبلغ پرداختی به نتیجه مذاکرات میان ایران و کشورهای متقابل بستگی دارد که البته طبق قوانین کشورهای متبوع و دین مسافران و خدمه پرواز، متفاوت خواهد بود.»

طبق قانون «ریکاوری» حق بیمه با اروپایی‌هاست

توجه به نوع بیمه هواپیما و سر نشینان، اگر حادثه‌ای مقصر داشته باشد، شرکت‌های بیمه‌کننده که می‌توانند اوکراینی، سوئیسی یا آلمانی باشند، حق بیمه را پرداخت می‌کنند و پس از آن، خسارت یا مبلغ بیمه پرداخت شده را از مقصر (که در این حادثه ایران است) دریافت می‌کنند.

رحیمی تأکید کرد: «اینکه ایران این خسارت و بیمه را از چه محلی پرداخت می‌کند (بودجه مدیریت بحران، بودجه کل کشور، خزانه دولت، بودجه سپاه و...) به شرایط و تصمیم مسئولان بستگی دارد.» وی در مورد بیمه سر نشینان هواپیما گفت: «همه کشورهای قانونی غرامت معنوی دارند و با توجه به اینکه مسافران دارای تابعیت‌های مختلف بودند، مقصر حادثه (کشور ایران) علاوه بر غرامت مالی باید مبلغی هم به عنوان غرامت معنوی بپردازد. میزان این غرامت

توجه به نوع بیمه هواپیما و سر نشینان، اگر حادثه‌ای مقصر داشته باشد، شرکت‌های بیمه‌کننده که می‌توانند اوکراینی، سوئیسی یا آلمانی باشند، حق بیمه را پرداخت می‌کنند و پس از آن، خسارت یا مبلغ بیمه پرداخت شده را از مقصر (که در این حادثه ایران است) دریافت می‌کنند.